# В Україні запрацює нова система контролю якості та безпечності харчових продуктів

4 квітня 2018 року набирає чинності Закон України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» від 18 травня 2017 року. Закон прийнятий з метою гармонізації законодавства України щодо державного контролю за безпечністю та якістю харчових продуктів до Регламентів ЄС №854/2004, № 882/2004, № 669/2009 та Директиви Ради ЄС № 97/78/ЄС.

Законом вводиться ряд нововведень, зокрема, щодо порядку, підстав та оформлення перевірки операторів ринку харчових продуктів, впроваджується механізм контролю з боку громадськості та оновлюється розмір і підстави штрафних санкцій за порушення законодавства в сфері якості та безпечності харчових продуктів.

Основним нововведенням Закону є ризик-орієнтований підхід до перевірок операторів ринку, який означає, що чим нижчий рівень ризику діяльності оператора ринку, тим нижча частота перевірок з боку контролюючого органу. Підприємства перевірятимуть залежно від ступеню ризику їх діяльності для життя і здоров'я людей, а ступінь такого ризику оцінюватиметься за критеріями, встановленими нормативним актом Кабінету Міністрів України. Прикладом такого акту є Постанова КМУ від 17 червня 2015 року № 402, якою затверджені критерії оцінки ступеня ризику від провадження господарської діяльності, яка підлягає державному ветеринарно-санітарному контролю та нагляду, і визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною ветеринарною та фітосанітарною службою України.

На відміну від попереднього порядку, за яким підприємства попереджались про проведення перевірки заздалегідь, за новим Законом заходи державного контролю здійснюватимуться без попередження (повідомлення) оператора ринку, крім як аудиту та інших випадків, коли таке попередження є необхідною умовою забезпечення ефективності державного контролю. Крім цього, Закон вимагає застосування Акту державного контролю під час аудиту та інспектування операторів ринку. Інспектори Державної служби з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів здійснюватимуть перевірки з Актом, який міститиме вичерпну кількість питань, унеможливить перевірку тих питань, які не будуть зазначені в Акті державного контролю, та буде заздалегідь відомим підприємствам.

За порушення у сфері якості продукції Законом встановлено нові розміри санкцій. Загалом, розмір штрафу, в залежності від порушення, сягатиме від 10 до 50 мінімальних заробітних плат (станом на 1 квітня 2018 року розмір мінімальної заробітної плати становить 3 723 грн.) для юридичних осіб, та від 6 до 40 мінімальних заробітних плат – для фізичних осіб-підприємців. Так, наприклад, у разі виявлення на виробництві факторів, що становлять небезпеку життю і здоров'ю людей, інспектор ухвалює рішення про тимчасове припинення виробництва та обігу харчових продуктів. В разі

невиконання, несвоєчасного виконання рішення головного державного інспектора про тимчасове припинення виробництва та обігу харчових продуктів, на юридичну особу накладається штраф у розмірі 50 мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб-підприємців - у розмірі 40 мінімальних заробітних плат.

Ще одне нововведення цього Закону стосується обов'язку інспектора замість накладення штрафу за деякі правопорушення видати припис щодо усунення порушень законодавства про якість продукції. Так, наприклад, якщо оператор ринку вперше за 3 роки здійснює виробництво та/або обіг харчових продуктів або кормів з використанням незареєстрованої потужності або використовує незареєстровані об'єкти санітарних заходів або кормових добавок інспектор замість накладення штрафу видає оператору ринку припис щодо усунення порушень законодавства про харчові продукти та корми без оформлення відповідного протоколу.